JĘZYK POLSKI KLASY I-IV Liceum Ogólnokształcące Integracyjne im. Piastów Śląskich w Legnicy

ZASADY PRACY NA LEKCJACH JĘZYKA POLSKIEGO

1.Na każdej lekcji uczeń powinien posiadać zeszyt przedmiotowy oraz w zależności od potrzeb i realizowanego tematu książkę lub lekturę.

II OBSZARY AKTYWNOŚCI UCZNIA PODLEGAJĄCE OCENIE:

Ocenianie na III etapie edukacyjnym (w klasach I- IV LOI) odbywa się w skali cyfrowej od 1 do 6. Ocenie podlegają realne osiągnięcia uczniów, czyli aktualny stan wiedzy i umiejętności oraz wkład pracy i postępy w uczeniu się.
Celem oceniania ucznia jest dostarczanie informacji o stopniu osiągnięcia celów edukacyjnych, stopniu realizacji celów podstawy programowej z przedmiotu czy motywowanie uczniów do poszerzania wiedzy i umiejętności

W ciągu całego semestru/ roku kontrola osiągnięć i sprawdzanie wiedzy uczniów odbywa się systematycznie oraz zgodnie z następującymi sposobami:

- sprawdziany i testy językowe, historycznoliterackie,
- testy sprawdzające umiejętność czytania ze zrozumieniem tekstu literackiego (lektury) oraz publicystycznego,
- odpowiedzi ustne, aktywność ucznia na lekcji-swobodne wypowiedzi uczniów,
- zadania wykonywane na lekcji w zeszycie, ćwiczeniach, kartach pracy
- recytacja prozy i poezji,
- ćwiczenia stylistyczne – dłuższe i krótsze formy wypowiedzi pisemnej wykonywane na lekcji,
- różnorodne działania twórcze- tworzenie plakatów, rysunków itp. do tekstów literackich.

Dodatkowo uczeń może uzyskać ocenę cząstkową za:
- udział w konkursie klasowym, szkolnym, międzyszkolnym, w przedstawieniu,
akademii szkolnej,
- Udział, zaangażowanie w przygotowanie projektów edukacyjnych, których cele lub zakres jest pokrewny z podstawą programową z przedmiotu.

III. WARUNKI I TRYB PODWYŻSZENIA KLASYFIKACYJNEJ OCENY ROCZNEJ:

- Rodzic lub opiekun prawny po spełnieniu warunków zapisanych w Statucie Szkoły &63
pkt 4, może zwrócić się na piśmie do nauczyciela z uzasadnioną prośbą o podniesienie klasyfikacyjnej oceny rocznej.
- Weryfikowanie wiedzy ucznia będzie miało formę pisemną- testu, który będzie się składał
z następujących treści: analiza tekstu literackiego, test pisemny, odpowiedź ustna.
Zakres: materiał z całego semestru lub roku wymagany na ocenę, o którą uczeń ubiega się oraz zadania sprawdzającego umiejętność tworzenia dłuższej formy wypowiedzi pisemnej. Będzie on obejmował wymagania edukacyjne obowiązujących na ocenę, o którą ubiega się uczeń.

- Uczeń będzie musiał też przystąpić do części ustnej, która będzie związana z wykazaniem się znajomością treści lektur obowiązkowych, omawianych na lekcjach języka polskiego w ciągu danego roku szkolnego.

-Otrzymanie wyższej oceny zależy od uzyskania liczby punktów (procentów) odpowiadającej punktacji wymaganej przy określonym teście (np. ocenę dobrą można uzyskać za napisanie testu na poziomie minimum dobry.

WYMAGANIA EDUKACYJNE DLA KLASY I LOI IM. PIASTÓW ŚLĄSKICH W LEGNICY OBOWIĄZUJĄ OD 1 WRZEŚNIA 2026R. **ZAKRES PODSTAWOWY**					
Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
• nie przyswoił podstawowych wiadomości i umiejętności z zakresu podstawowego podstawy programowej, co nie pozwala na kontynuację nauki w klasie wyższej; • nie rozumie większości wiadomości z zakresu programu nauczania; • nie umie stosować nabytej wiedzy; • nie potrafi zaprezentować zdobytej wiedzy; • nie utrwala zdobytej wiedzy.	• wykazuje nieliczne braki w opanowaniu podstawowych wiadomości i umiejętności z zakresu podstawowego podstawy programowej; • nie rozumie niektórych zagadnień materiału programowego; • stosuje zdobytą wiedzę przy pomocy nauczyciela; • często popełnia błędy językowe w wypowiedziach ustnych i pisemnych; • ma trudności w utrwalaniu zdobytej wiedzy.	• opanował wiadomości i umiejętności z zakresu podstawowego podstawy programowej; • rozumie zdobytą wiedzę; • stara się zastosować zdobytą wiedzę; • popełnia nieliczne błędy językowe w wypowiedziach ustnych i pisemnych; • przejawia braki w trwałym opanowaniu materiału programowego.	• opanował wiadomości i umiejętności z zakresu podstawowego podstawy programowej; • rozumie zdobytą wiedzę; • stosuje zdobytą wiedzę; • popełnia drobne usterki językowe w wypowiedziach ustnych i pisemnych; • w każdej sytuacji wykazuje się dobrą znajomością zdobytej wiedzy.	• opanował wszystkie wiadomości i umiejętności z zakresu podstawowego podstawy programowej; • samodzielnie interpretuje posiadane wiadomości; • swobodnie stosuje zdobytą wiedzę; • nie popełnia błędów językowych w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych; • swobodnie operuje wiedzą z zakresu podstawowego podstawy programowej.	• biegle opanował wszystkie wiadomości i umiejętności z zakresu podstawowego podstawy programowej lub dodatkowo przyswoił wiadomości wykraczające poza zakres programu nauczania; • interpretuje zdobytą wiedzę w sposób samodzielny i oryginalny; • samodzielnie wykorzystuje zdobyte wiadomości w sytuacjach problemowych; • prezentuje wiedzę, posługując się

					precyzyjnym językiem i bogatym słownictwem; • swobodnie operuje wiedzą pochodzącą z różnych źródeł.

WYMAGANIA EDUKACYJNE DLA KLASY III LOI IM. PIASTÓW ŚLĄSKICH W LEGNICY
ZAKRES PODSTAWOWY- OBOWIĄZUJĄ OD 1 WRZEŚNIA 2026R

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą.

I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
• rozumie podstawy podziału literatury na epoki; • wymienia epoki literackie w porządku chronologicznym od starożytności do oświecenia; • z pomocą nauczyciela sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach, w szczególności w: starożytności, średniowieczu, renesansie, baroku, oświeceniu; • rozróżnia podstawowe gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i częściowo gatunki	• rozumie podstawy podziału literatury na epoki: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie; • wymienia epoki literackie w porządku chronologicznym od starożytności do oświecenia; • sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach, w szczególności w: starożytności, średniowieczu, renesansie, baroku, oświeceniu; • rozpoznaje elementy realizmu,	• rozumie podział literatury na epoki: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie; • wymienia epoki literackie w porządku chronologicznym od starożytności do oświecenia; • sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach, w szczególności w: starożytności, średniowieczu, renesansie, baroku, oświeceniu; • rozpoznaje elementy realizmu,	• rozumie podział literatury na epoki; • wymienia epoki literackie w porządku chronologicznym od starożytności do oświecenia; • sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach, w szczególności w: starożytności, średniowieczu, renesansie, baroku, oświeceniu oraz w pozostałych (dotyczy kontekstów); • właściwie rozpoznaje elementy realizmu, fantastyki i	• odczytuje teksty z podstawy programowej na poziomie dosłownym, przenośnym i symbolicznym; • rozumie podział literatury na epoki; • wymienia epoki literackie w porządku chronologicznym od starożytności do oświecenia; • trafnie sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach, w szczególności w: starożytności, średniowieczu, renesansie, baroku, oświeceniu

synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, odę, tragedię antyczną, psalm; • rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz niektóre środki znaczeniowe (np. oksymoron), leksykalne (np. frazeologizmy), składniowe (np. wyliczenie), i wersyfikacyjne (np. przerzutnię); • przy pomocy nauczyciela interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego; • na ogół trafnie rozpoznaje w tekstach literackich: komizm, humor; • na poziomie ogólnym rozumie pojęcie groteski i potrafi wymienić jej cechy na podstawie Rozmowy Mistrza Polikarpa ze Śmiercią lub innego tekstu; • zna i przy pomocy nauczyciela rozumie treść utworów	fantastyki i symbolizmu; • rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, odę, tragedię antyczną, psalm, satyrę; • rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe (np. oksymoron, peryfrazę, hiperbolę), leksykalne (np. frazeologizmy), składniowe (np. antytezę, paralelizm, wyliczenie), wersyfikacyjne (np. przerzutnię); próbuje określić ich funkcje w utworze literackim; • interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego; • rozpoznaje w tekstach literackich: ironię i autoironię, komizm, tragizm, humor, patos, groteskę; • wykazuje się znajomością i	fantastyki i symbolizmu • rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, odę, tragedię antyczną, psalm, satyrę, dramat szekspirowski, a także odmiany powieści i dramatu; • rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie, epiforę; wersyfikacyjne, w tym przerzutnię; określa ich funkcje; • interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego; • rozpoznaje w tekstach literackich: ironię i autoironię, komizm, tragizm, humor, patos, groteskę; określa ich	symbolizmu; • rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, odę, tragedię antyczną, psalm, satyrę, dramat szekspirowski, a także odmiany powieści i dramatu; wymienia ich podstawowe cechy gatunkowe; • trafnie rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie, wersyfikacyjne, w tym przerzutnię; określa ich funkcje; • samodzielnie i wnikliwie interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego; • rozpoznaje w tekstach literackich: ironię i autoironię, komizm, tragizm, humor,	oraz w pozostałych (dotyczy kontekstów); • trafnie rozpoznaje elementy realizmu, fantastyki i symbolizmu; • rozróżnia gatunki epickie, liryczne, dramatyczne i synkretyczne, w tym: gatunki poznane w szkole podstawowej oraz epos, odę, tragedię antyczną, psalm, satyrę, dramat szekspirowski, a także odmiany powieści i dramatu; wymienia ich podstawowe cechy gatunkowe; • trafnie rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego poznane w szkole podstawowej oraz środki znaczeniowe: oksymoron, peryfrazę, hiperbolę; leksykalne, w tym frazeologizmy; składniowe: antytezę, paralelizm, wyliczenie; • wersyfikacyjne, w tym przerzutnię; określa ich funkcje; • samodzielnie i wnikliwie

wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe dla zakresu podstawowego; • na poziomie ogólnym rozpoznaje tematykę i problematykę omawianych tekstów biblijnych i antycznych, średniowiecznych, renesansowych, barokowych i oświeceniowych; • na poziomie ogólnym i przy pomocy nauczyciela rozpoznaje sposoby kreowania w utworze literackim: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; • rozumie pojęcie motywu literackiego i toposu, rozpoznaje podstawowe motywy i toposy, np. danse macabre, memento mori, theatrum mundi; • z pomocą nauczyciela odwołuje się do wybranych tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego,	zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami i ideami epoki literackiej; • rozpoznaje tematykę i problematykę omawianych tekstów biblijnych i antycznych, średniowiecznych, renesansowych, barokowych i oświeceniowych; • rozpoznaje sposoby kreowania w utworze literackim: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; dokonuje próby ich interpretacji; • rozumie pojęcie motywu literackiego i toposu, rozpoznaje podstawowe motywy i toposy: *dance macabre*, *memento mori*, *ars moriendi*, motyw sokoła, *theatrum mundi*; • potrafi posłużyć się wiedzą o tekstach poznanych w szkole	funkcje w tekście; • wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami i ideami epoki literackiej; • rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami i ideami epoki literackiej, zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i estetycznymi (np. teocentryzmem, uniwersalizmem, antropocentryzmem, humanizmem, sarmatyzmem, racjonalizmem, klasycyzmem, sentymentalizmem); • rozpoznaje i interpretuje sposoby kreowania w utworze literackim: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji	patos, groteskę; określa ich funkcje w tekście i rozumie wartościujący charakter; • wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami i ideami epoki literackiej; • poprawnie rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami epoki literackiej, zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i estetycznymi (teocentryzm, uniwersalizm, antropocentryzm, humanizm, reformacja, kontrreformacja, sarmatyzm, klasycyzm, sentymentalizm, rokoko); • trafnie rozpoznaje i interpretuje sposoby kreowania w utworze literackim: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków,	interpretuje treści alegoryczne i symboliczne utworu literackiego; • trafnie rozpoznaje w tekstach literackich: ironię i autoironię, komizm, tragizm, humor, patos, groteskę; określa ich funkcje w tekście i rozumie wartościujący charakter; • wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami i ideami epoki literackiej; • poprawnie rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami epoki literackiej, zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i estetycznymi (teocentryzm, uniwersalizm, antropocentryzm, humanizm, reformacja, kontrreformacja, sarmatyzm, klasycyzm,

bajek Ignacego Krasickiego, Dziadów cz. II oraz Pana Tadeusza Adama Mickiewicza (księgi: I, II, IV, X, XI, XII), Zemsty Aleksandra Fredry, Balladyny Juliusza Słowackiego; • podejmuje próbę porównywania utworów literackich lub ich fragmentów; • przedstawia z pomocą nauczyciela propozycję odczytania utworu na poziomie dosłownym; • z pomocą nauczyciela wykorzystuje w interpretacji utworów literackich kontekst historycznoliteracki i biograficzny; • rozpoznaje obecne w utworach literackich wybrane wartości uniwersalne, np. dobro, piękno; i narodowe, np. tradycja.	podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, *Dziadów* cz. II oraz *Pana Tadeusza* Adama Mickiewicza (księgi: I, II, IV, X, XI, XII), *Zemsty* Aleksandra Fredry, *Balladyny* Juliusza Słowackiego; • porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach; • przedstawia propozycję odczytania utworu na poziomie dosłownym; • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich kontekst historycznoliteracki i biograficzny; • rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne, np. dobro, piękno, altruizm, odpowiedzialność, tolerancja, i narodowe, np. tradycja, patriotyzm.	lirycznej; • rozumie pojęcie motywu literackiego i toposu, rozpoznaje motywy i toposy (np. motyw Apokalipsy, *dance macabre*, *memento mori*, *ars moriendi*, *stabat mater*, motyw sokoła, *theatrum mundi*) oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; określa ich rolę w tworzeniu znaczeń uniwersalnych; • w interpretacji utworów literackich odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, *Dziadów* cz. II oraz *Pana Tadeusza* Adama Mickiewicza (księgi: I, II, IV, X, XI, XII), *Zemsty* Aleksandra Fredry, *Balladyny* Juliusza Słowackiego; • porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne;	motywów), narracji, sytuacji lirycznej; • rozumie pojęcie motywu literackiego i toposu, rozpoznaje motywy i toposy (motyw Apokalipsy, *dance macabre*, *memento mori*, *ars moriendi*, *stabat mater*, motyw sokoła, *theatrum mundi*) oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; dokładnie określa ich rolę w tworzeniu znaczeń uniwersalnych; • w interpretacji utworów literackich często i poprawnie odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, *Dziadów* cz. II oraz *Pana Tadeusza* Adama Mickiewicza (księgi: I, II, IV, X, XI, XII), *Zemsty* Aleksandra Fredry, *Balladyny* Juliusza Słowackiego; • konstruktywnie porównuje utwory literackie lub ich	sentymentalizm, rokoko); • trafnie rozpoznaje i interpretuje sposoby kreowania w utworze literackim: świata przedstawionego (fabuły, bohaterów, akcji, wątków, motywów), narracji, sytuacji lirycznej; • rozumie pojęcie motywu literackiego i toposu, rozpoznaje motywy i toposy (motyw Apokalipsy, *dance macabre*, *memento mori*, *ars moriendi*, *stabat mater*, motyw sokoła, *theatrum mundi*) oraz dostrzega żywotność motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich; dokładnie określa ich rolę w tworzeniu znaczeń uniwersalnych; • w interpretacji utworów literackich często i poprawnie odwołuje się do tekstów poznanych w szkole podstawowej, w tym: trenów i pieśni Jana Kochanowskiego, bajek Ignacego Krasickiego, *Dziadów* cz. II oraz *Pana Tadeusza* Adama Mickiewicza

		• przedstawia propozycję interpretacji utworu, wskazuje w tekście miejsca, które mogą stanowić argumenty na poparcie jego propozycji interpretacyjnej; • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historycznoliteracki, historyczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny, egzystencjalny; • rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne, np. prawda, dobro, piękno, altruizm, tolerancja, odpowiedzialność, i narodowe, np. symbole narodowe, tradycja narodowa, patriotyzm, określa ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości.	fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne; • przedstawia własną, oryginalną i rzeczową propozycję interpretacji utworu, wskazuje w tekście miejsca, które mogą stanowić argumenty na poparcie jego propozycji interpretacyjnej; • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historycznoliteracki, historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny, egzystencjalny i inne; • trafnie rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne (prawda, dobro, altruizm, piękno, tolerancja, odpowiedzialność) i narodowe (symbole narodowe, tradycja narodowa, patriotyzm); określa dokładnie ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania	(księgi: I, II, IV, X, XI, XII), *Zemsty* Aleksandra Fredry, *Balladyny* Juliusza Słowackiego; • konstruktywnie porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne; • przedstawia własną, oryginalną i rzeczową propozycję interpretacji utworu, wskazuje w tekście miejsca, które mogą stanowić argumenty na poparcie jego propozycji interpretacyjnej; • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historycznoliteracki, historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny, egzystencjalny i inne; • trafnie rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne (prawda, dobro, altruizm, piękno, tolerancja, odpowiedzialność) i narodowe

			własnego systemu wartości.	(symbole narodowe, tradycja narodowa, patriotyzm); określa dokładnie ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości.
I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury				
Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
• potrafi przetwarzać i układać pod względem ważności proste informacje z tekstów; • przy pomocy nauczyciela analizuje strukturę tekstu: odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację; • rozpoznaje niektóre teksty retoryczne (przemówienie) i popularnonaukowe (notatka encyklopedyczna, definicja); • potrafi scharakteryzować główne prądy filozoficzne epoki: stoicyzm, epikureizm, humanizm, racjonalizm; • zazwyczaj potrafi odczytać na	• przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów w stopniu umożliwiającym funkcjonalne ich wykorzystanie podczas lekcji i w samodzielnej pracy; • odczytuje sens utworu, jego główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację; • rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych, retorycznych (przemówienie) i popularnonaukowych (notatka encyklopedyczna, definicja); • charakteryzuje główne prądy filozoficzne: stoicyzm,	• przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych; • analizuje strukturę tekstu: odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację; • rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych, retorycznych (przemówienie), popularnonaukowych (notatka encyklopedyczna, definicja); rozpoznaje środki językowe zastosowane w tekstach; • charakteryzuje główne prądy	• szybko i sprawnie przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych; • poprawnie i dokładnie analizuje strukturę tekstu: odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację; • rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych, retorycznych (przemówienie), popularnonaukowych (notatka encyklopedyczna, definicja); rozpoznaje środki językowe i ich funkcje zastosowane w	• odczytuje dzieła sztuki z różnych dziedzin na poziomie dosłownym i przenośnym, porównuje ze sobą dzieła z różnych dziedzin sztuki i różnych epok; • szybko i sprawnie przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych; • poprawnie i dokładnie analizuje strukturę tekstu: odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację; • rozpoznaje specyfikę tekstów

poziomie dosłownym pozaliterackie teksty kultury; • z reguły odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.	epikureizm, teocentryzm, antropocentryzm, humanizm, racjonalizm oraz określa ich wpływ na kulturę epoki; • odczytuje na poziomie dosłownym pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki; • odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.	filozoficzne oraz określa ich wpływ na kulturę epoki; • odczytuje pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki; • odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.	tekstach; • wyczerpująco charakteryzuje główne prądy filozoficzne oraz określa ich wpływ na kulturę epoki; • na poziomie dosłownym i przenośnym odczytuje pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki; • odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.	publicystycznych, retorycznych (przemówienie), popularnonaukowych (notatka encyklopedyczna, definicja); rozpoznaje środki językowe i ich funkcje zastosowane w tekstach; • wyczerpująco charakteryzuje główne prądy filozoficzne oraz określa ich wpływ na kulturę epoki; • na poziomie dosłownym i przenośnym odczytuje pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki; • odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej.
II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego.				
Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
• przy pomocy nauczyciela wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii	• wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w analizie i	• wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w analizie	• funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w analizie	• funkcjonalnie i świadomie wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii

i składni do analizy i interpretacji tekstów oraz podczas tworzenia własnych wypowiedzi; • zna i potrafi rozróżnić typy zdań wielokrotnie złożonych; • z pomocą nauczyciela rozpoznaje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych;	interpretacji tekstów oraz przy tworzeniu własnych wypowiedzi; • zna i potrafi rozróżnić typy zdań wielokrotnie złożonych; rozpoznaje ich funkcje w tekście; • potrafi wykorzystać zdania złożone podrzędnie do budowania wypowiedzi o charakterze argumentacyjnym; • rozumie, że szyk wyrazów w zdaniu wpływa na znaczenie wypowiedzi.	i interpretacji tekstów oraz tworzeniu własnych wypowiedzi; • rozumie zróżnicowanie składniowe zdań wielokrotnie złożonych, rozpoznaje ich funkcje w tekście i wykorzystuje je w budowie wypowiedzi o różnym charakterze; • rozpoznaje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych i ich funkcje w tekście; wykorzystuje je w budowie własnych wypowiedzi; • rozumie rolę szyku wyrazów w zdaniu oraz określa rolę jego przekształceń w budowaniu znaczenia wypowiedzi.	i interpretacji tekstów oraz tworzeniu własnych wypowiedzi; • rozumie zróżnicowanie składniowe zdań wielokrotnie złożonych, rozpoznaje ich funkcje w tekście i trafnie wykorzystuje je w budowie wypowiedzi o różnym charakterze; • rozpoznaje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych i ich funkcje w tekście; wykorzystuje je w budowie własnych wypowiedzi; • rozumie rolę szyku wyrazów w zdaniu oraz określa rolę jego przekształceń w budowaniu znaczenia wypowiedzi.	i składni w analizie i interpretacji tekstów oraz tworzeniu własnych wypowiedzi; • bezbłędnie rozumie zróżnicowanie składniowe zdań wielokrotnie złożonych, trafnie rozpoznaje ich funkcje w tekście i sprawnie wykorzystuje je w budowie wypowiedzi o różnym charakterze; • trafnie rozpoznaje argumentacyjny charakter różnych konstrukcji składniowych i ich funkcje w tekście; funkcjonalnie wykorzystuje je w budowie własnych wypowiedzi; • rozumie rolę szyku wyrazów w zdaniu oraz trafnie określa rolę jego przekształceń w budowaniu znaczenia wypowiedzi.

II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka				
Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
• rozróżnia pojęcie stylu i stylizacji; • rozpoznaje zapożyczenia w polszczyźnie; • zna wybrane biblizmy, mitologizmy, sentencje i aforyzmy wywodzące się z mitologii, Biblii oraz polskiej tradycji ludowej; • rozpoznaje stylizację biblijną; • częściowo rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym.	• rozróżnia pojęcie stylu i stylizacji; potrafi odnaleźć w utworze stylizację biblijną; • trafnie rozpoznaje zapożyczenia w polszczyźnie; • zna i rozumie biblizmy, mitologizmy, sentencje, przysłowia i aforyzmy obecne w literaturze; • rozpoznaje rodzaje stylizacji (biblijna, mitologiczna) oraz określa ich funkcje w tekście; • rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; odróżnia słownictwo neutralne od słownictwa o zabarwieniu emocjonalnym.	• definiuje i rozróżnia pojęcie stylu i stylizacji biblijnej, rozumie ich znaczenie w tekście; • poprawnie rozpoznaje zapożyczenia w polszczyźnie i rozumie ich funkcje; • zna, rozumie i wykorzystuje biblizmy, mitologizmy, sentencje, przysłowia i aforyzmy obecne w polskim dziedzictwie kulturowym; • poprawnie rozpoznaje i nazywa rodzaje stylizacji (biblijna, mitologiczna itp.) oraz określa ich funkcje w tekście; • rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; odróżnia słownictwo neutralne od słownictwa o zabarwieniu emocjonalnym, oficjalne od potocznego.	• posługuje się pojęciami stylu i stylizacji, rozumie ich znaczenie w tekście; • bezbłędnie rozpoznaje zapożyczenia w polszczyźnie i rozumie ich funkcje; • zna, rozumie i funkcjonalnie wykorzystuje biblizmy, mitologizmy, sentencje, przysłowia i aforyzmy obecne w polskim dziedzictwie kulturowym; • rozpoznaje rodzaje stylizacji (biblijna, mitologiczna itp.) oraz trafnie określa ich funkcje w tekście; • rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; odróżnia słownictwo neutralne od słownictwa o zabarwieniu emocjonalnym, oficjalne od potocznego.	• sprawnie posługuje się pojęciami stylu i stylizacji; trafnie rozumie ich znaczenie w tekście; • bezbłędnie i sprawnie rozpoznaje zapożyczenia w polszczyźnie i trafnie rozumie ich funkcje; • zna, rozumie i funkcjonalnie oraz świadomie wykorzystuje biblizmy, mitologizmy, sentencje, przysłowia i aforyzmy obecne w polskim dziedzictwie kulturowym; • sprawnie rozpoznaje rodzaje stylizacji (biblijna, mitologiczna itp.) oraz trafnie określa ich funkcje w tekście; • bezbłędnie rozpoznaje słownictwo o charakterze wartościującym; odróżnia słownictwo neutralne od słownictwa o zabarwieniu emocjonalnym, oficjalne od

				potocznego
II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka				
Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
• rozumie pojęcie znaku językowego; • wie, że język to system znaków; • zna pojęcie aktu komunikacji językowej; • potrafi wymienić wybrane funkcje tekstu (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną); • rozpoznaje z pomocą nauczyciela niektóre zjawiska powodujące niejednoznaczność wypowiedzi (np. paradoks); • stosuje niektóre zasady etyki wypowiedzi; wartościuje wybrane wypowiedzi językowe, stosując przejrzyste (jednoznaczne) kryteria, np.	• zna, rozumie i stosuje pojęcie znaku językowego oraz języka jako systemu znaków; • zna pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); • rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną); • rozpoznaje niektóre zjawiska powodujące niejednoznaczność wypowiedzi, np. paradoksy, homonimie; • stara się posługiwać różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji	• zna, rozumie i stosuje pojęcie znaku językowego oraz języka jako systemu znaków; • zna i rozumie pojęcie aktu komunikacji językowej oraz jego składowe (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); • rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną); • rozpoznaje zjawiska powodujące niejednoznaczność wypowiedzi (np. paradoks,), dba o jasność i precyzję komunikatu; • posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji	• zna, rozumie i stosuje pojęcie znaku językowego oraz języka jako systemu znaków; • posługuje się pojęciem aktu komunikacji językowej oraz jego składowymi (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); • rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną); • rozpoznaje i nazywa zjawiska powodujące niejednoznaczność wypowiedzi (paradoksy), dba o jasność i precyzję komunikatu; • sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od	• świadomie i funkcjonalnie stosuje zasady komunikacji wypowiedzi i kultury języka; • zna, rozumie i stosuje pojęcie znaku językowego oraz języka jako systemu znaków; • sprawnie posługuje się pojęciem aktu komunikacji językowej oraz jego składowymi (komunikat, nadawca, odbiorca, kod, kontekst, kontakt); • trafnie rozpoznaje i określa funkcje tekstu (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną); • rozpoznaje i nazywa zjawiska powodujące niejednoznaczność wypowiedzi (paradoksy), dba o

prawda – fałsz, poprawność – niepoprawność; • na ogół stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednio do sytuacji.	komunikacyjnej; • stosuje zasady etyki wypowiedzi; • w wypowiedziach ustnych i pisemnych stosuje zasady etykiety językowej odpowiednio do sytuacji.	komunikacyjnej; • odróżnia zamierzoną innowację językową od błędu językowego; • stosuje zasady etyki wypowiedzi; wartościuje wypowiedzi językowe, stosując kryteria, np. prawda – fałsz, poprawność – niepoprawność; • w wypowiedziach ustnych i pisemnych stosuje zasady etykiety językowej odpowiednio do sytuacji.	sytuacji komunikacyjnej; • stosuje zasady etyki wypowiedzi; wartościuje wypowiedzi językowe, stosując kryteria, np. prawda – fałsz, poprawność – niepoprawność; • w wypowiedziach ustnych i pisemnych stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednio do sytuacji;	jasność i precyzję komunikatu; • sprawnie i świadomie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej; • stosuje zasady etyki wypowiedzi; wartościuje wypowiedzi językowe, stosując kryteria, np. prawda – fałsz, poprawność – niepoprawność; • w wypowiedziach ustnych i pisemnych stosuje zasady etykiety językowej w wypowiedziach ustnych i pisemnych odpowiednio do sytuacji.
II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja				
Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
• stosuje podstawowe zasady ortografii poznane w szkole podstawowej; • wykorzystuje podstawowe zasady interpunkcji w zdaniach	• wykorzystuje zasady ortograficzne poznane w szkole podstawowej; • tworzy wypowiedzi, stosując zasady ortografii i interpunkcji	• poprawnie stosuje zasady ortografii i interpunkcji poznane w szkole podstawowej; • wykorzystuje składniowo-	• poprawnie stosuje zasady ortografii i interpunkcji poznane w szkole podstawowej; • zna zasady interpunkcji i	• świadomie i funkcjonalnie stosuje zasady ortografii i interpunkcji; • zna zasady interpunkcji i wykorzystuje jej składniowo-

złożonych (oddzielanie przecinkiem zdań składowych).	języka polskiego.	znaczeniowy charakter interpunkcji do uwypuklenia sensów redagowanego przez siebie tekstu.	wykorzystuje jej składniowo-znaczeniowy charakter do uwypuklenia sensów redagowanego przez siebie tekstu.	znaczeniowy charakter do uwypuklenia sensów redagowanego przez siebie tekstu.
III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki				
Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
• przy pomocy nauczyciela formułuje tezy i argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej; • próbuje określać cele perswazyjne w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej; • na ogół rozumie i próbuje stosować w tekstach retorycznych zasadę kompozycyjną (np. teza, argumenty, apel, pointa); • przy pomocy nauczyciela potrafi wskazać użyte w tekście środki retoryczne: powtórzenie, anafora, pytanie retoryczne, apostrofa, wyliczenie, wykrzyknienie; • potrafi wyróżnić argumenty w	• formułuje tezy i argumenty w samodzielnie stworzonej wypowiedzi ustnej i pisemnej; • wskazuje i rozróżnia cele perswazyjne w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej; • rozumie i stosuje w tekstach retorycznych zasadę kompozycyjną (np. teza, argumenty, apel, pointa); • zna podstawowe środki retoryczne (powtórzenie, anafora, pytanie retoryczne, apostrofa, apel, wyliczenie, paralelizm, wykrzyknienie, czasowniki w 1 osobie liczby pojedynczej i liczby mnogiej, inwersja);	• formułuje tezy i argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; • wskazuje i rozróżnia cele perswazyjne w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej; • rozumie i stosuje w tekstach retorycznych zasadę kompozycyjną (np. teza, argumenty, apel, pointa); • wyjaśnia, w jaki sposób użyte środki retoryczne (np. pytania retoryczne, wyliczenia, wykrzyknienia, paralelizmy, powtórzenia, apostrofy, przerzutnie, inwersje) oddziałują na odbiorcę;	• formułuje tezy i argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych; • wskazuje i rozróżnia cele perswazyjne w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej; • rozumie i stosuje w tekstach retorycznych zasadę kompozycyjną (np. teza, argumenty, apel, pointa); • wyjaśnia, w jaki sposób użyte środki retoryczne (np. pytania retoryczne, wyliczenia, wykrzyknienia, paralelizmy, powtórzenia, apostrofy, przerzutnie, inwersje) oddziałują na odbiorcę;	• świadomie i funkcjonalnie formułuje tezy i argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej; • trafnie wskazuje i rozróżnia cele perswazyjne w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej; • rozumie i świadomie stosuje w tekstach retorycznych zasadę kompozycyjną (np. teza, argumenty, apel, pointa); • wyczerpująco wyjaśnia, w jaki sposób użyte środki retoryczne (np. pytania retoryczne, wyliczenia, wykrzyknienia, paralelizmy, powtórzenia, apostrofy, przerzutnie, inwersje) oddziałują na

swojej wypowiedzi pisemnej; • przy pomocy nauczyciela próbuje zrozumieć, na czym polegają logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych.	• rozróżnia typy argumentów (rzeczowe, logiczne, emocjonalne – pozamerytoryczne); • rozumie, na czym polegają logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych i na ogół trafnie stosuje je we własnych tekstach; • na ogół odróżnia dyskusję od sporu i kłótni.	• rozróżnia typy argumentów (merytoryczne, logiczne, pozamerytoryczne), w tym argumenty pozamerytoryczne (np. odwołujące się do litości, niewiedzy, groźby, autorytetu, argumenty ad personam); • rozumie, na czym polegają logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych, i stosuje je we własnych tekstach; • odróżnia dyskusję od sporu i kłótni.	• rozróżnia typy argumentów (merytoryczne, logiczne, pozamerytoryczne), w tym argumenty pozamerytoryczne (np. odwołujące się do litości, niewiedzy, groźby, autorytetu, argumenty ad personam); • rozumie, na czym polegają logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych, i stosuje je we własnych tekstach; • odróżnia dyskusję od sporu i kłótni; • rozpoznaje elementy erystyki w dyskusji.	odbiorcę; • sprawnie rozróżnia typy argumentów (merytoryczne, logiczne, pozamerytoryczne), w tym argumenty pozamerytoryczne (np. odwołujące się do litości, niewiedzy, groźby, autorytetu, argumenty ad personam); • rozumie, na czym polegają logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych, i trafnie stosuje je we własnych tekstach; • bezbłędnie odróżnia dyskusję od sporu i kłótni; • rozpoznaje elementy erystyki w dyskusji oraz ocenia je pod względem etycznym.
III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie				
Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
• ma swoje racjonalne zdanie, ale nie zawsze potrafi je	• zgadza się z cudzymi poglądami lub podejmuje próbę polemiki z nimi,	• zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając	• zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając	• tworzy teksty mówione i pisane odznaczające się oryginalnością i wartościami

uzasadnić; • zazwyczaj umie zbudować wypowiedź z uwzględnieniem celu i adresata; • na ogół potrafi dostrzec przejawy agresji językowej; • przy pomocy nauczyciela formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje proste informacje; • z pomocą nauczyciela tworzy wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, definicja, notatka syntetyzująca; • z pomocą nauczyciela odróżnia streszczenie od parafrazy; • z pomocą nauczyciela tworzy plan kompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; • próbuje stosować retoryczne zasady kompozycyjne w tworzeniu własnego tekstu; • wygłasza mowę, popełniając błędy, które nie zakłócają komunikatywności;	uzasadniając własne zdanie; • budując wypowiedź, określa jej cel, adresata i funkcję, którą ma spełnić; • dostrzega przejawy agresji językowej; • zgodnie z normami formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; • tworzy wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, definicja, notatka syntetyzująca; • odróżnia streszczenie od parafrazy; • tworzy plan kompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; • stosuje retoryczne zasady kompozycyjne w tworzeniu własnego tekstu; • wygłasza mowę z zastosowaniem środków	własne zdanie; • buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z zachowaniem zasad retoryki; • reaguje na przejawy agresji językowej, np. zadając pytania, prosząc o rozwinięcie lub uzasadnienie stanowiska, wykazując sprzeczność wypowiedzi; • zgodnie z normami formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; • tworzy poprawne, spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, definicja, notatka syntetyzująca; • sprawnie odróżnia streszczenie od parafrazy; funkcjonalnie stosuje je w zależności od celu wypowiedzi; • poprawnie tworzy plan	własne zdanie; • buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z zachowaniem zasad retoryki; • reaguje na przejawy agresji językowej, np. zadając pytania, prosząc o rozwinięcie lub uzasadnienie stanowiska, wykazując sprzeczność wypowiedzi; • zgodnie z normami formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; • tworzy wyczerpujące, spójne i oryginalne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, definicja, notatka syntetyzująca; • sprawnie odróżnia streszczenie od parafrazy; funkcjonalnie stosuje je w zależności od celu wypowiedzi;	artystycznymi; • rozwija swoją twórczość (próby literackie, pisanie do gazetki szkolnej, warsztaty pisarstwa i inne); • zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie; • buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z zachowaniem zasad retoryki; • reaguje na przejawy agresji językowej, np. zadając pytania, prosząc o rozwinięcie lub uzasadnienie stanowiska, wykazując sprzeczność wypowiedzi; • zgodnie z normami formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji; • tworzy wyczerpujące, spójne i oryginalne wypowiedzi w następujących formach

• z pomocą nauczyciela interpretuje tekst, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów, w tym własnego doświadczenia, próbuje przeprowadzić logiczny wywód służący uprawomocnieniu formułowanych sądów; • wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym.	pozajęzykowych; • interpretuje tekst, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów, w tym własnego doświadczenia, przeprowadza logiczny wywód służący uprawomocnieniu formułowanych sądów; • wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, stosuje kryteria poprawności językowej.	kompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; • poprawnie stosuje retoryczne zasady kompozycyjne w tworzeniu własnego tekstu; • wygłasza mowę z uwzględnieniem środków pozajęzykowych (mimika, gesty, modulacja głosu); • samodzielnie interpretuje tekst, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów, w tym własnego doświadczenia, przeprowadza logiczny wywód służący uprawomocnieniu formułowanych sądów; • wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej.	• tworzy plan kompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; • stosuje retoryczne zasady kompozycyjne w tworzeniu własnego tekstu; • wygłasza mowę z uwzględnieniem środków retorycznych i pozajęzyko-wych (posługuje się modulacją głosu w celu nadania wypowiedzi odpowiedniego tonu, np. patetycznego, parodystycznego itp., stosuje odpowiednią mimikę, gestykulację); • w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu na poziomie dosłownym, przenośnym i symbolicznym, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów, w tym własnego doświadczenia, przeprowadza logiczny wywód służący uprawomocnieniu formułowanych sądów; • wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje	gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, definicja, notatka syntetyzująca; • sprawnie odróżnia streszczenie od parafrazy; funkcjonalnie stosuje je w zależności od celu wypowiedzi; • tworzy plan kompozycyjny tekstów o charakterze argumentacyjnym; • stosuje retoryczne zasady kompozycyjne w tworzeniu własnego tekstu; • wygłasza mowę z uwzględnieniem środków retorycznych i pozajęzykowych (posługuje się modulacją głosu w celu nadania wypowiedzi odpowiedniego tonu, np. patetycznego, parodystycznego itp., stosuje odpowiednią mimikę, gestykulację); • w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu na poziomie dosłownym, przenośnym i symbolicznym, formułuje argumenty na

			korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej.	podstawie tekstu oraz znanych kontekstów, w tym własnego doświadczenia, przeprowadza logiczny wywód służący uprawomocnieniu formułowanych sądów; • wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej.
IV. Samokształcenie				
Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
• potrafi uczyć się samodzielnie; • próbuje porządkować informacje; w niewielkim stopniu potrafi syntetyzować poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia; • rzadko korzysta z literatury naukowej lub popularnonaukowej; • próbuje stosować odpowiednie cytaty w swoich	• pracuje samodzielnie; • przygotowuje różne formy prezentacji własnego stanowiska (wypowiedź, referat, prezentacja); • porządkuje informacje w problemowe całości, np. wg epoki literackiej, autora, utworu, motywu; • korzysta z literatury naukowej	• rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska (wypowiedź, referat, prezentacja); • porządkuje informacje w problemowe całości poprzez ich wartościowanie, syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu,	• rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji własnego stanowiska (wypowiedź, referat, prezentacja); • porządkuje informacje w problemowe całości poprzez ich wartościowanie; syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu,	• rozwija swoje zainteresowania językiem i literaturą na różnych zajęciach pozaszkolnych; • szerzy wśród rówieśników zainteresowanie językiem polskim, literaturą i kulturą; • rozwija umiejętność pracy samodzielnej między innymi przez przygotowanie różnorodnych form prezentacji

wypowiedziach; • w niewielkim stopniu wykorzystuje multimedialne źródła informacji (słowniki on-line, autorskie strony internetowe) do przygotowania samodzielnych zadań; • gromadzi informacje potrzebne do napisania sprawdzianu lub wykonania zadania domowego.	lub popularnonaukowej; • wybiera z tekstu odpowiednie cytaty i stosuje je w wypowiedzi; • wykorzystuje multimedialne źródła informacji (słowniki on-line, autorskie strony internetowe); • gromadzi i na ogół trafnie przetwarza informacje w celu wykorzystywania ich podczas lekcji, zajęć pozalekcyjnych oraz pracy w domu.	zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach; • w celu poszerzania swojej wiedzy korzysta z literatury naukowej lub popularnonaukowej; • sporządza bibliografię i przypis bibliograficzny, także źródeł elektronicznych; • dokonuje selekcji źródeł; • w celu wzbogacenia wypowiedzi lub jej uargumentowania potrafi wybrać z tekstu odpowiednie cytaty i zastosować je w wypowiedzi; • w celu poszerzania swoich wiadomości i umiejętności posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego oraz słownikami specjalistycznymi (np. etymologicznymi, frazeologicznymi, skrótów, gwarowymi), także w wersji on-line; • przygotowując się do zajęć, wykorzystuje multimedialne źródła informacji oraz	zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach; • w celu poszerzenia wiedzy korzysta z literatury naukowej i popularnonaukowej; • podejmując próby tworzenia pracy naukowej, sporządza bibliografię i przypis bibliograficzny, także źródeł elektronicznych; • dokonuje krytycznej selekcji źródeł, także elektronicznych; • w celu wzbogacenia wypowiedzi lub jej uargumentowania potrafi wybrać z tekstu odpowiednie cytaty i zastosować je w wypowiedzi; • w celu poszerzania swoich wiadomości i umiejętności posługuje się słownikami ogólnymi języka polskiego oraz słownikami specjalistycznymi (np. etymologicznymi, frazeologicznymi, skrótów, gwarowymi), także w wersji on-line; • wykorzystuje multimedialne	własnego stanowiska (wypowiedź, referat, prezentacja); • porządkuje informacje w problemowe całości poprzez ich wartościowanie; syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach; • w celu poszerzenia wiedzy korzysta z literatury naukowej i popularnonaukowej; • podejmując próby tworzenia pracy naukowej, sporządza bibliografię i przypis bibliograficzny, także źródeł elektronicznych; • dokonuje krytycznej selekcji źródeł, także elektronicznych; • w celu wzbogacenia wypowiedzi lub jej uargumentowania potrafi wybrać z tekstu odpowiednie cytaty i zastosować je w wypowiedzi; • w celu poszerzania swoich wiadomości i umiejętności posługuje się słownikami

		dokonuje ich oceny; • gromadzi i przetwarza informacje; • w sposób funkcjonalny korzysta z zasobów multimedialnych, np. z: bibliotek, słowników on-line, wydawnictw e-book, autorskich stron internetowych; dokonuje wyboru źródeł internetowych, uwzględniając kryterium poprawności rzeczowej oraz krytycznie ocenia ich zawartość; • dba o rozwój swoich zainteresowań oraz popularyzację osiągnięć, wykorzystując formę projektu.	źródła informacji oraz dokonuje ich krytycznej oceny; • gromadzi i przetwarza informacje; • korzysta z zasobów multimedialnych, np. z: bibliotek, słowników on-line, wydawnictw e-book, autorskich stron internetowych; dokonuje wyboru źródeł internetowych, uwzględniając kryterium poprawności rzeczowej oraz krytycznie ocenia ich zawartość; • wykorzystuje formę projektu w przygotowaniu i prezentowaniu oraz popularyzowaniu swoich zainteresowań i osiągnięć.	ogólnymi języka polskiego oraz słownikami specjalistycznymi (np. etymologicznymi, frazeologicznymi, skrótów, gwarowymi), także w wersji on-line; • wykorzystuje multimedialne źródła informacji oraz dokonuje ich krytycznej oceny; • gromadzi i przetwarza informacje; • korzysta z zasobów multimedialnych, np. z: bibliotek, słowników on-line, wydawnictw e-book, autorskich stron internetowych; dokonuje wyboru źródeł internetowych, uwzględniając kryterium poprawności rzeczowej oraz krytycznie ocenia ich zawartość; • wykorzystuje formę projektu w przygotowaniu i prezentowaniu oraz popularyzowaniu swoich zainteresowań i osiągnięć.

WYMAGANIA EDUKACYJNE DLA KLASY I LOI IM. PIASTÓW ŚLĄSKICH W LEGNICY **ZAKRES ROZSZERZONY- OBOWIĄZUJĄ OD 1 WRZEŚNIA 2026R.** Uczeń spełnia wszystkie kryteria dla poziomu podstawowego, a ponadto kryteria wyszczególnione poniżej. Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą.				
I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich				
Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
• przy pomocy nauczyciela odczytuje tekst w jego warstwie semantycznej i semiotycznej; • na poziomie ogólnym rozumie pojęcie tradycji literackiej i kulturowej, rozpoznaje wybrane elementy tradycji w utworach;	• odczytuje tekst w jego warstwie semantycznej i semiotycznej; • rozumie pojęcie tradycji literackiej i kulturowej, rozpoznaje wybrane elementy tradycji w utworach, rozumie ich rolę w budowaniu wartości uniwersalnych;	• sprawnie odczytuje tekst w jego warstwie semantycznej i semiotycznej; • rozumie pojęcie tradycji literackiej i kulturowej, rozpoznaje elementy tradycji w utworach, rozumie ich rolę w budowaniu wartości uniwersalnych;	• samodzielnie, sprawnie odczytuje tekst w jego warstwie semantycznej i semiotycznej; • dokładnie rozumie pojęcie tradycji literackiej i kulturowej, rozpoznaje i określa elementy tradycji w utworach, rozumie ich rolę w budowaniu wartości	• samodzielnie, wnikliwie i nieszablonowo odczytuje tekst w jego warstwie semantycznej i semiotycznej; • dokładnie rozumie pojęcie tradycji literackiej i kulturowej, rozpoznaje i w sposób wyczerpujący określa elementy tradycji w utworach, rozumie i określa ich rolę w

• na ogół rozpoznaje w utworach wybrane cechy prądów literackich i artystycznych (np. humanizm, marinizm, manieryzm, klasycyzm, sentymentalizm, rokoko); • przy pomocy nauczyciela rozpoznaje mitologizację i demitologizację w utworach literackich; • z pomocą nauczyciela rozpoznaje w utworach konwencje literackie obecne w tekstach antycznych, średniowiecznych, renesansowych, barokowych i oświeceniowych; • na ogół rozpoznaje w tekście literackim elipsę i gradację; • na poziomie ogólnym rozumie pojęcie archetypu, rozpoznaje wybrane archetypy w utworach literackich; • na poziomie ogólnym rozumie pojęcie parafrazy, parodii i trawestacji, wskazuje ich wybrane wzorce tekstowe; • przy pomocy nauczyciela porównuje różnorodne	• rozpoznaje w utworach cechy prądów literackich i artystycznych (np. humanizm, marinizm, manieryzm, klasycyzm, sentymentalizm, rokoko); • rozpoznaje mitologizację i demitologizację w utworach literackich, rozumie ich uniwersalny charakter oraz rolę w interpretacji; • na ogół rozpoznaje w utworach konwencje literackie obecne w tekstach antycznych, średniowiecznych, renesansowych, barokowych i oświeceniowych; • rozpoznaje w tekście literackim elipsę i gradację; określa jej funkcje; • rozumie pojęcie archetypu, rozpoznaje wybrane archetypy w utworach literackich oraz określa ich rolę w tworzeniu znaczeń uniwersalnych; • rozumie pojęcie parafrazy, parodii i trawestacji, wskazuje ich wzorce tekstowe; wykorzystuje te pojęcia w	• rozpoznaje w utworach cechy prądów literackich i artystycznych (np. humanizm, marinizm, manieryzm, klasycyzm, sentymentalizm, rokoko); • poprawnie rozpoznaje mitologizację i demitologizację w utworach literackich, rozumie ich uniwersalny charakter oraz rolę w interpretacji; • poprawnie rozpoznaje w utworach konwencje literackie obecne w tekstach antycznych, średniowiecznych, renesansowych, barokowych i oświeceniowych; • sprawnie rozpoznaje w tekście literackim elipsę i gradację; określa jej funkcje; • rozumie pojęcie archetypu, rozpoznaje wybrane archetypy w utworach literackich oraz określa ich rolę w tworzeniu znaczeń uniwersalnych; • rozumie pojęcie parafrazy, parodii i trawestacji, sprawnie wskazuje ich wzorce tekstowe;	uniwersalnych; • sprawnie rozpoznaje, wymienia i nazywa w utworach cechy prądów literackich i artystycznych (np. humanizm, marinizm, manieryzm, klasycyzm, sentymentalizm, rokoko); • trafnie rozpoznaje mitologizację i demitologizację w utworach literackich, rozumie ich uniwersalny charakter oraz rolę w interpretacji; • bezbłędnie rozpoznaje w utworach konwencje literackie obecne w tekstach antycznych, średniowiecznych, renesansowych, barokowych, oświeceniowych; • poprawnie rozpoznaje i nazywa w tekście literackim elipsę i gradację; określa jej funkcje; • dokładnie rozumie pojęcie archetypu, rozpoznaje archetypy w utworach literackich oraz określa ich rolę	budowaniu wartości uniwersalnych; • samodzielnie, bezbłędnie rozpoznaje, wymienia i nazywa w utworach cechy prądów literackich i artystycznych (np. humanizm, marinizm, manieryzm, klasycyzm, sentymentalizm, rokoko); • trafnie, biegle rozpoznaje mitologizację i demitologizację w utworach literackich, dokładnie rozumie i omawia ich uniwersalny charakter oraz rolę w interpretacji; • trafnie rozpoznaje w utworach konwencje literackie obecne w tekstach antycznych, średniowiecznych, renesansowych, barokowych, oświeceniowych; • trafnie rozpoznaje i nazywa w tekście literackim elipsę i gradację; wyczerpująco określa jej funkcje; • dokładnie rozumie pojęcie archetypu, bezbłędnie rozpoznaje archetypy w

propozycje odczytania tego samego utworu literackiego; • na poziomie ogólnym rozumie pojęcie aluzji literackiej, rozpoznaje wybrane aluzje w utworach; • na ogół rozumie i określa związek wartości poznawczych, etycznych i estetycznych w utworach literackich.	interpretacji utworu literackiego; • porównuje różnorodne propozycje odczytania tego samego utworu literackiego; • rozumie pojęcie aluzji literackiej, rozpoznaje wybrane aluzje w utworach i określa ich znaczenie w interpretacji utworów; • rozumie i określa związek wartości poznawczych, etycznych i estetycznych w utworach literackich.	wykorzystuje te pojęcia w interpretacji utworu literackiego; • poprawnie porównuje różnorodne propozycje odczytania tego samego utworu literackiego; • rozumie pojęcie aluzji literackiej, rozpoznaje różne aluzje w utworach i określa ich znaczenie w interpretacji utworów; • rozumie i poprawnie określa związek wartości poznawczych, etycznych i estetycznych w utworach literackich.	w tworzeniu znaczeń uniwersalnych; • rozumie, rozróżnia i nazywa pojęcie parafrazy, parodii i trawestacji, sprawnie wskazuje ich wzorce tekstowe; wykorzystuje te pojęcia w interpretacji utworu literackiego; • samodzielnie, wyczerpująco porównuje różnorodne propozycje odczytania tego samego utworu literackiego; • dokładnie rozumie pojęcie aluzji literackiej, rozpoznaje różne aluzje w utworach i określa ich znaczenie w interpretacji utworów; • dokładnie rozumie i poprawnie określa związek wartości poznawczych, etycznych i estetycznych w utworach literackich.	utworach literackich oraz wyczerpująco określa ich rolę w tworzeniu znaczeń uniwersalnych; • dokładnie rozumie, rozróżnia i nazywa pojęcie parafrazy, parodii i trawestacji; omawia je; sprawnie wskazuje ich wzorce tekstowe; wykorzystuje te pojęcia w interpretacji utworu literackiego; • wyczerpująco i w sposób twórczy porównuje różnorodne propozycje odczytania tego samego utworu literackiego; • dokładnie rozumie pojęcie aluzji literackiej, rozpoznaje różne aluzje w utworach i wyczerpująco określa ich znaczenie w interpretacji utworów; • rozumie i trafnie określa związek wartości poznawczych, etycznych i estetycznych w utworach literackich.

I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury				
Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
• na ogół poprawnie analizuje strukturę eseju: odczytuje zawarte w nim sensy, sposób prowadzenia wywodu, charakterystyczne cechy stylu; • wykorzystuje teksty naukowe w interpretacji tekstów kultury; • przy pomocy nauczyciela rozpoznaje nawiązania do tradycji biblijnej i antycznej w kulturze współczesnej; • przy pomocy nauczyciela porównuje teksty kultury, uwzględniając różnorodne konteksty; • na ogół rozpoznaje i poprawnie charakteryzuje główne style w sztuce (np. romański, gotycki, renesansowy, barokowy, klasycystyczny, rokoko); • przy pomocy nauczyciela odczytuje poglądy filozoficzne zawarte w różnorodnych	• analizuje strukturę eseju: odczytuje zawarte w nim sensy, sposób prowadzenia wywodu, charakterystyczne cechy stylu; • wykorzystuje teksty naukowe w interpretacji tekstów kultury; • rozpoznaje nawiązania do tradycji biblijnej i antycznej w kulturze współczesnej; • porównuje teksty kultury, uwzględniając różnorodne konteksty; • rozpoznaje i charakteryzuje główne style w sztuce (np. romański, gotycki, renesansowy, barokowy, klasycystyczny, rokoko); • odczytuje poglądy filozoficzne zawarte w różnorodnych dziełach (np. horacjanizm, augustynizm, tomizm, deizm, ateizm, empiryzm).	• analizuje strukturę eseju: poprawnie odczytuje zawarte w nim sensy, sposób prowadzenia wywodu, charakterystyczne cechy stylu; • w dużym stopniu wykorzystuje teksty naukowe w interpretacji tekstów kultury; • poprawnie rozpoznaje nawiązania do tradycji biblijnej i antycznej w kulturze współczesnej; • sprawnie porównuje teksty kultury, uwzględniając różnorodne konteksty; • poprawnie rozpoznaje i charakteryzuje główne style w sztuce (np. romański, gotycki, renesansowy, barokowy, klasycystyczny, rokoko); • poprawnie odczytuje poglądy filozoficzne zawarte w	• samodzielnie analizuje strukturę eseju: bezbłędnie odczytuje zawarte w nim sensy, sposób prowadzenia wywodu, charakterystyczne cechy stylu; • świadomie i w sposób funkcjonalny wykorzystuje teksty naukowe w interpretacji tekstów kultury; • trafnie rozpoznaje nawiązania do tradycji biblijnej i antycznej w kulturze współczesnej, podając ich źródło; • samodzielnie i wyczerpująco porównuje teksty kultury, uwzględniając różnorodne konteksty; • trafnie rozpoznaje i obszernie charakteryzuje główne style w sztuce (np. romański, gotycki, renesansowy, barokowy, klasycystyczny, rokoko);	• wyczerpująco i oryginalnie analizuje strukturę eseju: bezbłędnie odczytuje zawarte w nim sensy, sposób prowadzenia wywodu, charakterystyczne cechy stylu; • świadomie i w sposób funkcjonalny wykorzystuje teksty naukowe w interpretacji tekstów kultury; • trafnie rozpoznaje nawiązania do tradycji biblijnej i antycznej w kulturze współczesnej, podając ich źródło oraz wyjaśniając, na czym polega nawiązanie lub reinterpretacja; • samodzielnie, wyczerpująco i oryginalnie porównuje teksty kultury, uwzględniając różnorodne konteksty; • trafnie rozpoznaje i wyczerpująco charakteryzuje główne style w sztuce (np. romański, gotycki,

dziełach (np. augustynizm, tomizm, deizm, ateizm, empiryzm).		różnorodnych dziełach (np. horacjanizm, augustynizm, tomizm, deizm, ateizm, empiryzm).	• trafnie odczytuje poglądy filozoficzne zawarte wróżnorodnych dziełach (np. horacjanizm, augustynizm, tomizm, deizm, ateizm, empiryzm) oraz wymienia ich założenia.	renesansowy, barokowy, klasycystyczny, rokoko); • trafnie odczytuje poglądy filozoficzne zawarte w różnorodnych dziełach (np. horacjanizm, augustynizm, tomizm, deizm, ateizm, empiryzm i inne) oraz wymienia ich założenia i przedstawicieli.
II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego				
Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
• spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego.	• spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego.	• spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego.	• spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego.	• spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego.
II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka				

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
• na ogół poprawnie rozpoznaje i charakteryzuje styl indywidualny dzieła literackiego oraz styl typowy (gatunku literackiego, prądu literackiego, epoki).	• określa właściwości języka jako nośnika i przekaźnika treści kulturowych; • rozpoznaje i charakteryzuje styl indywidualny dzieła literackiego oraz styl typowy (gatunku literackiego, prądu literackiego, epoki) i wykorzystuje tę wiedzę w interpretacji utworu literackiego; • określa rolę języka jako narzędzia wartościowania w tekstach literackich.	• poprawnie określa właściwości języka jako nośnika i przekaźnika treści kulturowych; • poprawnie rozpoznaje i charakteryzuje styl indywidualny dzieła literackiego oraz styl typowy (gatunku literackiego, prądu literackiego, epoki) i wykorzystuje tę wiedzę w interpretacji utworu literackiego; • poprawnie określa rolę języka jako narzędzia wartościowania w tekstach literackich.	• obszernie określa właściwości języka jako nośnika i przekaźnika treści kulturowych; • trafnie rozpoznaje i obszernie charakteryzuje styl indywidualny dzieła literackiego oraz styl typowy (gatunku literackiego, prądu literackiego, epoki) i funkcjonalnie wykorzystuje tę wiedzę w interpretacji utworu literackiego; • trafnie określa rolę języka jako narzędzia wartościowania w tekstach literackich.	• obszernie i wnikliwie określa właściwości języka jako nośnika i przekaźnika treści kulturowych; • rozpoznaje i wyczerpująco charakteryzuje styl indywidualny dzieła literackiego oraz styl typowy (gatunku literackiego, prądu literackiego, epoki) i funkcjonalnie wykorzystuje tę wiedzę w interpretacji utworu literackiego; • trafnie określa i charakteryzuje rolę języka jako narzędzia wartościowania w tekstach literackich.
II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka				
Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
• przy pomocy nauczyciela rozpoznaje i określa wybrane funkcje tekstu (fatyczną, magiczną).	• rozpoznaje i określa wybrane funkcje tekstu (fatyczną, magiczną).	• poprawnie rozpoznaje iokreśla wybrane funkcje tekstu (fatyczną, magiczną).	• bezbłędnie rozpoznaje i określa wybrane funkcje tekstu (fatyczną, magiczną).	• bezbłędnie rozpoznaje i wyczerpująco określa wybrane funkcje tekstu

				(fatyczną, magiczną).
II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja				
Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
• spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego.	• spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego	• spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego	spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego	potrafi „bawić się” zapisem w zamierzonym celu.
III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki				
Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
• na ogół odróżnia elementy stałe i fakultatywne przemówień.	• odróżnia elementy stałe i fakultatywne przemówień.	• poprawnie odróżnia elementy stałe i fakultatywne przemówień.	• bezbłędnie odróżnia elementy stałe i fakultatywne przemówień.	• bezbłędnie odróżnia i omawia elementy stałe i fakultatywne przemówień.
IV. Samokształcenie				
Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:	Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:
• zachęcany przez nauczyciela, sięga do literatury naukowej, aby pogłębiać swoją wiedzę	• sięga do literatury naukowej, aby pogłębiać swoją wiedzę	• często sięga do literatury naukowej, aby pogłębiać swoją	• często, świadomie i w sposób funkcjonalny sięga do literatury naukowej, aby	• często, świadomie i w sposób funkcjonalny sięga do literatury naukowej, aby

przedmiotową; • ukierunkowany przez nauczyciela, włącza się w życie kulturalne szkoły, regionu (konkursy, wystawy, festyny, przedstawienia, apele).	przedmiotową; • włącza się w życie kulturalne szkoły, regionu (konkursy, wystawy, festyny, przedstawienia, apele).	wiedzę przedmiotową; • często włącza się w życie kulturalne szkoły, regionu (konkursy, wystawy, festyny, przedstawienia, apele).	pogłębiać swoją wiedzę przedmiotową; • często i chętnie włącza się w życie kulturalne szkoły, regionu (konkursy, wystawy, festyny, przedstawienia, apele) i zachęca do tego innych.	pogłębiać swoją wiedzę przedmiotową; wykorzystuje ją w sposób typowy i nietypowy; • często, chętnie włącza się w życie kulturalne szkoły, regionu (konkursy, wystawy, festyny, przedstawienia, apele) i zachęca do tego innych; promuje kulturę szkoły i regionu.

Kryteria oceniania wybranych form wypowiedzi pisemnej

	Streszczenie	**Rozprawka**
Temat (0–7 p.)	zrozumienie streszczanego tekstu (0–1 p.)	zrozumienie tematu (adekwatność stanowiska do problemu podanego w poleceniu) (0–2 p.)
	przedstawienie treści w wymaganej ilości wypowiedzeń (0–1 p.)	uzasadnienie swojego stanowiska (0–3 p.)
	selekcja najważniejszych wydarzeń, faktów (0–1 p.)	poprawność rzeczowa (0–2 p.)
	zachowanie chronologii zdarzeń (0–1 p.)	
	streszczanie w formie mowy zależnej najważniejszych rozmów i myśli bohaterów (0–1 p.)	
	brak opisów i szczegółów (0–1 p.)	
	obiektywizm (0–1 p.)	

Kompozycja (0–1 p.)	spójna i logiczna (0–1 p.)	spójna i logiczna (0–1 p.)
Język (0–2 p.)	poprawność językowa (4 bł. i więcej – 0 p., 2–3 bł. – 1 p., 1–0 bł. – 2 p.)	poprawność językowa (4 bł. i więcej – 0 p., 2–3 bł. – 1 p., 1–0 bł. – 2 p.)
Styl (0–1 p.)	funkcjonalność stylu (0–1 p.)	funkcjonalność stylu (0–1 p.)
Zapis (0–3 p.)	poprawność ortograficzna (0–2 p.); 0 bł. – 2 p., 1 bł. – 1 p., 2 bł. i więcej – 0 p.); dla uczniów z dysleksją (0–2 p.; 0–3 bł. – 2 p.; 4 bł. – 1 p.; 5 bł. i więcej – 0 p.)	poprawność ortograficzna (0–2 p.); 0 bł. – 2 p., 1 bł. – 1 p., 2 bł. i więcej – 0 p.); dla uczniów z dysleksją (0–2 p.; 0–3 bł. – 2 p.; 4 bł. – 1 p.; 5 bł. i więcej – 0 p.)
	poprawność interpunkcyjna (0–1 p.); dopuszczalne 2 błędy, dla uczniów z dysleksją: dopuszczalne 4 błędy)	poprawność interpunkcyjna (0–1 p.); dopuszczalne 2 błędy, dla uczniów z dysleksją: dopuszczalne 4 błędy)
Ocena	14 p. – cel. 13–14 p. bdb. 12–10 p. db. 9–7 p. dst. 6–5 p. dop.	14 p. – cel. 13–14 p. bdb. 12–10 p. db. 9–7 p. dst. 6–5 p. dop.

	Definicja	Notatka syntetyzująca
Temat (0–6 p.)	zrozumienie tematu (0–1 p.)	zrozumienie tematu (0–1 p.)
	wyjaśnienie danego pojęcia w sposób zrozumiały, zwięzły, ale wyczerpujący (0–2 p.)	selekcja najważniejszych informacji, obecne słowa-klucze, hasła, pytania kluczowe (0–2 p.)
	poprawność rzeczowa (0–1 p.)	wyciągnięcie wniosków, uogólnień (0–2 p.)
	brak wyrażeń nacechowanych emocjonalnie, oceniających, wykrzyknikowych i pytających (0–2 p.)	brak zbędnych szczegółów (0–1 p.)
Kompozycja (0–1 p.)	spójna i logiczna (0–1 p.)	spójna i logiczna (0–1 p.)
Język (0–2 p.)	poprawność językowa (4 bł. i więcej – 0 p., 2–3 bł. – 1 p., 1–0 bł. – 2 p.)	poprawność językowa (4 bł. i więcej – 0 p., 2–3 bł. – 1 p., 1–0 bł. – 2 p.)
Styl (0–1 p.)	funkcjonalność stylu (0–1 p.)	funkcjonalność stylu (0–1 p.)
Zapis (0–3 p.)	poprawność ortograficzna (0–2 p.); 0 bł. – 2 p., 1 bł. – 1 p., 2 bł. i więcej – 0 p.); dla uczniów z dysleksją (0–2 p.; 0–3 bł. – 2 p.; 4 bł. – 1 p.; 5 bł. i więcej – 0 p.)	poprawność ortograficzna (0–2 p.); 0 bł. – 2 p., 1 bł. – 1 p.,2 bł. i więcej – 0 p.); dla uczniów z dysleksją (0–2 p.; 0–3 bł. – 2 p.; 4 bł. – 1 p.; 5 bł. i więcej – 0 p.)
	poprawność interpunkcyjna (0–1 p.; dopuszczalne 2 błędy, dla uczniów z dysleksją: dopuszczalne 4 błędy)	poprawność interpunkcyjna (0–1 p.; dopuszczalne 2 błędy, la uczniów z dysleksją: dopuszczalne 4 błędy)

Ocena	13 p. – cel. 12–13 p. bdb. 11–9 p. db 8–6 p. dst. 4–5 p. dop.	13 p. – cel. 12–13 p. bdb. 11–9 p. db 8–6 p. dst. 4–5 dop.

Nauczyciel przedmiotu:

Lucyna Dawidowicz- Kupeć

Joanna Nitek